

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету
соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко
(ініціали та прізвище)
« 31 » грудня 2026 р.

**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ**

підготовки першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «ПСИХОЛОГІЯ»
спеціальності С4 – Психологія
галузі знань С – Соціальні науки, журналістика та інформація

ВИКЛАДАЧ: Коваль Г.В., доцент кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від « 10 » 08 2026 р.
В.о. завідувача кафедри психології

 Н.О. Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Є. А. Клопота

Викладач: Коваль Геннадій Валерійович, ст. викладач кафедри психології

Зв'язок з викладачем:

E-mail: Hennadiy.zp@gmail.com

Повідомлення в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1056>

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Інші засоби зв'язку: *за вибором викладача: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram*

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

1. Опис дисципліни

Мета дисципліни – вивчення особливостей історичного розвитку психологічних уявлень та знань у контексті їх відмінностей пов'язаних з різними географічними та історичними координатами, особливостями суспільно-історичних умов, станом духовного та культурного розвитку, а також особливостями тої форми світогляду, яка обумовлює специфіку знання та/ або уявлення в її межах.

Завдання дисципліни:

- удосконалення й інтенсивний розвиток психологічних знань;
- формування уявлень щодо основних етапів становлення психологічного знання;
- ознайомлення із розвитком провідних психологічних напрямків та шкіл;
- формування неідеалізованого, недогматичного погляду на теорії різних учених;
- формування професійної спрямованості особистості майбутніх психологів;
- розвиток здібності та потреби до самостійного оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками, а також здібності до використання самостійного підходу у реалізації набуття професійних знань у сфері психології.

Дисципліна «Історія психології» логічно й змістовно пов'язана з такими дисциплінами першого (бакалаврського) освітнього рівня «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Соціальна психологія».

Паспорт дисципліни

<i>Нормативні показники</i>	<i>Денна форма здобуття освіти</i>	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова. Цикл загальної підготовки	
Семестр	1	1
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	34 год.	8 год.
Практичні заняття	24 год.	4 год.
Самостійна робота	52 год.	108 год.
Консультації	сторінка факультету СПП: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik	

	navchal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat_
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний ресурс СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1056

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.	• словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; проблемного викладу; проєктно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; схеми, таблиці, практичні роботи; вправи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування	
<i>Загальні компетентності:</i> ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності		
ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями		
ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним		
ЗК8 Навички міжособистісної взаємодії		
ЗК9 Здатність працювати в команді		
ЗК11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя		
СК1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології		
СК2 Здатність до ретроспективного аналізу		

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ		
СК3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).		
СК4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел		
СК10 Здатність дотримуватися норм професійної етики		
СК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	• словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проблемного викладу; проєктно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій;	1. Попереднє (вхідне) 2. Формувальне. • навчальні тести • дискусії • запитання • самостійні завдання • презентації • опитування • практичні заняття 3. Підсумкове • екзамен • тести • заключні есе • рубіжні тести • підсумкові завдання 4. Інсативне оцінювання • самооцінювання • порівняння поточної продуктивності з попередньою 5. Пряме • тести • іспити
ПРН4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
ПРН7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки		
ПРН8 Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців		
ПРН10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника	робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; складання ментальних карт; схеми, таблиці, практичні роботи; вправи; творчі роботи; презентації	- есе - активність під час обговорень на занятті - письмові, усні презентації та виступи - студентські публікації або презентації на конференціях - явна саморефлексія щодо того, чого навчилися
ПРН14 Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості	відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування	6. <i>Непряме</i>
ПРН15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку		- опитування - конспекти понять і аналіз здобутків - частка курсів вищого рівня в інших навчальних закладах - самозвіт про діяльність поза закладом навчання
		7. <i>Кількісне</i> : розподіл балів за різні види навчальної активності та діяльності 8. <i>Якісне</i> : задовільно – прийнятно – добре – вдало – відмінно

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Передумови зародження, становлення та розвитку психологічної думки.

Тема 1. Історія психології як наука.

Предмет та методологічні основи історії психології. Основні підходи до періодизації розвитку психологічних уявлень. Взаємозв'язок об'єкту філософії та предмету психології. Базові психологічні поняття та уявлення як предмет історичного розвитку.

Тема 2: Психологія в Стародавньому світі.

Психологічна функція світогляду. Основні форми світогляду у стародавньому світі. Релігійні та дорелігійні уявлення про світ та місце людини в ньому. Духовні та буденні практики як форми прояву психологічних уявлень. Психологічні функції шамана, волхва, жреця, священика.

Тема 3: Психологічні уявлення у давніх цивілізаціях.

Від мітологічної до релігійної свідомості на прикладі змісту психологічних уявлень Стародавнього Єгипту. Особливості натурфілософського погляду на людину та світ у прикладах вчень давньокитайської цивілізації. Містичні практики піклування про душу на прикладі релігійних уявлень стародавньої Індії. Старослов'янські вірування та ритуали як способи оволодіння змістами психічної активності.

Тема 4: Психологічні уявлення у ранньо-філософському контексті.

Становлення філософського світогляду у добу античності. Натурфілософія як первісна форма філософського запитування. Вчення Геракліта та Лао-Цзи: Логос та Дао як осьова паралель у первинних уявленнях про природу закономірності. Гуманістичний поворот у сократівському запитуванні. Базові психологічні уявлення у вчені Платона. Аристотель як фундатор науки про душу. Особливості розвитку психологічних уявлень у елліністичний період – психологічне підґрунтя філософських шкіл.

Тема 5: Розвиток психологічних уявлень у середньовіччі.

Епоха Середньовіччя: характер змін об'єкту філософського запитування та вплив на розвиток психологічних уявлень. Специфіка філософсько-психологічних уявлень про душу в контексті релігійних завдань людині. Неоплатонізм і ранньо-християнські уявлення про структуру світу, душі та пізнавальні можливості. Центральна дискусія схоластів та концептуалізм як підґрунття формування уявлень про свідомість.

Тема 6: Матеріалістичні тенденції в середньовічних уявленнях про душу.

Суспільні практики як основа матеріалістичних інтерпретацій психічних явищ у медицині, педагогіці, природознавстві. Особливості матеріалістичних тенденцій в психологічних уявленнях арабомовного середовища. Психологічні складові у працях Авіценни, Аверроеса та Альгазена. Особливості впливу вчення Аристотеля на психологічні уявлення арабомовного середовища.

Змістовний модуль 2. Передумови становлення та розвиток психології як самостійної науки.

Тема 7: Антропологічні та механістичні тенденції в уявленнях про людину у добу відродження.

Епоха відродження: підсумок тенденцій до формування наукового світогляду – від Р. Бекона до Ф. Бекона. Напрями розвитку антропологічних уявлень у митців відродження. Напрями розвитку механістичних тенденцій у наукових явленнях пізнього середньовіччя. Специфіка зміни місця людини у світі в добу відродження та її вплив на психологічні уявлення.

Тема 8: Декартовий поворот та специфіка зміни психологічних уявлень у добу модерна.

Характер змін об'єкту філософського запитування у добу модерну та вплив на розвиток психологічних знань. Зміст дискусії про раціоналізм та емпіризм як осердя становлення психологічного запитування. Асоціанізм як первісна форма наукових уявлень про природу психічного. Специфіка матеріалістичних та ідеалістичних інтерпретацій асоціанізму.

Тема 9: Становлення та розвиток змісту психологічного запитування у добу просвітництва.

Матеріалістичні інтерпретації змісту психічних явищ у французькому просвітництві та їх відмінність від асоціативних інтерпретацій змістів свідомості. Психофізична проблема та психологічна причинність. Зміст уявлень про психологічну причинність в асоціанізмі як підґрунття класичної раціональності психологічного запитування. Специфіка психології як науки та її предмету у німецькому просвітництві.

Тема 10: Передумови становлення та виникнення психології як емпіричної науки.

Психофізичні дослідження та їх вплив на формування емпіричного підґрунття психології як науки. Здобутки психофізіології до 2-ї половини XIX століття як підґрунття наукових уявлень про поведінку людини. Особливості експериментування у лабораторії психології в Лейпцигу. Асоціанізм як базове підґрунття психологічного вчення В. Вундта. Нові школи психології як реакція на кризу асоціативного підходу у проекті психології В. Вундта. Зміст інтерпретації об'єкта психології у науках про природу та науках про дух В. Дільтема. Вюрцбурзька школа психології та проблема відмінності змістів пізнання (мислення) та відчуття як критика психологічних уявлень Канта-Гербарта.

Тема 11: Становлення психологічної науки у добу відкритої кризи.

Гештальт-психологія як спроба подолання елементаризму асоціативного підходу. Базові засади функціоналізму як спроба подолання елементаризму асоціативного підходу. Відмінності між функціоналізмом та гештальт-психологією. Біхевіоризм як радикальна зміна предмету психологічного запитування успробі подолання кризи асоціанізму. Зміст уявлень про взаємозв'язок образу та дії у психологічних школах Франції. Постулат опосередкованості та його інтерпретації як критика уявлень про психологічну причинність. Зміст біологічної інтерпретації предмету психології у психоаналізі.

Тема 12: Розвиток психології у XX столітті.

Розвиток ідей психоаналізу у XX столітті. Розвиток ідей біхевіоризму у XX столітті. Розвиток гештальт-підходу у першій половині XX століття. Підґрунття виникнення та зміст основних положень гуманістичної психології. Специфіка екзистенціального підходу

в гуманістичній психології. Взаємозв'язок основних психологічних підходів з практикою. Практично орієнтовані підходи в психології та психотерапії. Розвиток соціально-психологічних ідей в психології ХХ століття. Розвиток психології в Україні: Київська школа психології; Харківська школа психології.

4. Структура навчальної дисципліни

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Лекція 1	Історія психології як наука	3	тиждень чисельника	1
Практичне заняття 1	Міфологічна і народна психологія. Психологія в Стародавньому світі.	2	тиждень знаменника	1
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 1 Додаткове завдання для самостійної роботи 1 Додаткове завдання для самостійної роботи 2	10	щотижня	15
Лекція 2	Психологія в Стародавньому світі	3	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 2	Семінар-практикум «Предмет психології» та «Предмет історії психології».	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 2 Завдання для самостійної роботи 1	10	щотижня	15
Лекція 3	Психологічні уявлення у давніх цивілізаціях	3	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 3	Міфологічні та релігійні основи психологічних уявлень	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 4	10	щотижня	15
Лекція 4	Психологічні уявлення у ранньо-філософському контексті.	3	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 4	Психологічні уявлення у античну добу.	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 3 Завдання для самостійної роботи 2	10	щотижня	15
Лекція 5	Розвиток психологічних уявлень у середньовіччі.	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 5	Семінар-практикум «Уявлення про душу в середньовічну епоху.»	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 4 Додаткове завдання для самостійної роботи 5 Додаткове завдання для самостійної роботи 6	10	щотижня	15
Лекція 6	Матеріалістичні тенденції в середньовічних уявленнях про душу	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 6	Французька психологічна школа від просвітництва до ХХ ст.	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 5 Завдання для самостійної роботи 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 7 Додаткове завдання для самостійної роботи 8	10	щотижня	15
Лекція 7	Антропологічні та механістичні тенденції в уявленнях про людину у добу відродження	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 7	Англія. Психологічні доктрини Туманного Альбіону	2	тиждень знаменника	0,5

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 6 Завдання для самостійної роботи 4 Додаткове завдання для самостійної роботи 9	10	щотижня	15
Лекція 8	Декартівський поворот та зміна психологічних уявлень у добу модерна	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 8	Зміст матеріалістичних та ідеалістичних інтерпретацій асоціанізму	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 8 Завдання для самостійної роботи 5	10	щотижня	15
Лекція 9	Становлення та розвиток змісту психологічного запитування у добу просвітництва	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 9	Розквіт психологічних шкіл у Німеччині	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 9 Завдання для самостійної роботи 5	10	щотижня	15
Лекція 10	Передумови становлення та виникнення психології як емпіричної науки	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 10	Основні ідеї психоаналізу	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 10 Завдання для самостійної роботи 5	10	щотижня	15
Лекція 11	Становлення психологічної науки у добу відкритої кризи	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 11	Біхевіоризм	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 11 Завдання для самостійної роботи 5	10	щотижня	15
Лекція 12	Розвиток психології у XX столітті	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 12	Розвиток української психології XIX–XX століть	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 12 Завдання для самостійної роботи 5	10	щотижня	15
Лекції		34		8
Практичні		24		4
Самостійна робота		52		108

5. Види і зміст контрольних заходів

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Формувальне пряме оцінювання	Участь у дискусії, аналіз ситуації, проблемні запитання, опитування	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом - щотижня	3
Практичне заняття 2	Формувальне пряме оцінювання	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання		3
Практичне заняття 3	Формувальне пряме оцінювання	Практичні завдання, обговорення, запитування, дискусії, повідомлення		3

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Практичне заняття 4	Формувальне пряме оцінювання	Розв'язання задач, обґрунтування, рецензування		3
Практичне заняття 5	Групова робота з проблем, виступи, швидкі письмові завдання	Участь у конференції, доповіді, проблемні запитання, дискусії		3
Практичне заняття 6	Групова робота з проблем, виступи, швидкі письмові завдання	Практичні завдання, запитування, нормування, швидкі письмові завдання		3
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання до Змістового модуля 1	Навчальний тест 1	Кількість правильних відповідей. Термін: протягом семестру, окрім періоду контрольних заходів	3
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання до Змістового модуля 2	Навчальний тест 2		3
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання до Змістового модуля 2	Навчальний тест 3		3
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 1	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	6
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 2		6
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 3		6
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 4		5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 1		5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 2		5
Усього за поточний контроль	15			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Індивідуальні завдання	1. Розробка та презентація тренінгової програми. 2. Есе	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	20
	Підсумкове оцінювання теоретичних знань	Підсумковий тест. Зміст навчальної дисципліни	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін виконання за розкладом екзаменів	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид. допов. Харків, 2020. 320 с.
2. Гриньова Н.В. Історія психології: курс лекцій: навчальний посібник. Умань: Візаві, 2012. 209 с.
3. Корольчук М.С., Криворучко П.П. Історія психології: навчальний посібник. Київ: Ніка-центр, 2011. 248 с.
4. Коханова О.П. Історія психології: від античності до початку XX століття : навч. Посібник. Київ : НВП «Інтерсервіс», 2016. 235 с.

Додаткова

1. Залужна А.Є., Веремейчик С.В. Душа у філософсько-психологічних поглядах Г. Челпанова. *Гуманітарний часопис*. 2018. № 4. С. 6-13.
2. Зінченко В.П. Культурно-історична психологія: досвід ампліфікації. *Питання психології*. 1993. № 4. С. 6-19.
3. Казімка Л.О. Проблеми теорії та історії психології в працях Г.С.Костюка. *Наука та наукознавство*. 2003. №1. С. 21-24.
4. Карпенко З. Світ гуманістичної психології. *Психологія і суспільство*. 2003. №1. С. 14-17.
5. Кульчицький О.Ю. Світогляд українця. Київ : Фенікс, 1992. 245 с.
6. Роменець В.А. Історія психології Стародавнього світу та середніх віків. Київ, 1983. 394с.
7. Роменець В. А., Маноха І.П. Історія психології: XVII століття. Епоха просвітництва : навч. посібник. Київ: Либідь, 2006. 1000 с.
8. Роменець В. А. Історія психології XIX – початку XX століття : Навч. посіб. К. : Вища школа, 1995. 614 с.
9. Скотний В. Некласична філософія про душу. *Молодь і ринок*. 2011. № 9. С. 5-9.
10. Скотний В. Проблема душі в античній філософії: Сократ і Платон. *Молодь і ринок*. 2011. №8 (79). С. 6-13.
11. Целік Т. Концепт «внутрішньої людини» у філософській культурі Київської Русі. *Філософські ідеї в культурі Київської Русі. Зб. Наук. праць*. Полтава : РВВ ПДАА. 2012. Вип. 5. С. 151-164.
12. Hillar M. The Problem of the Soul in Aristotle's De anima. *Contributors to the Philosophy of Humanism*. Houston. 1994. P. 51-82.

Інформаційні ресурси

1. Зародження і розвиток психології в Україні [Електронний ресурс] 2014. №3. С. 3. URL: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/29420>

2. Токарева Н. М. Історія психології: від витоків до епохи Просвітництва : підручник для здобувачів освіти ступеня бакалавра освітньо-професійної програми 053 Психологія. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2022. Частина I. 384 с. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6963>

7. Регуляції та політики курсу

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>. Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua//2018/priklady-26-11-18-converted.pdf>.

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимальне дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на запити здобувачів освіти через повідомлення в СЕЗН ЗНУ надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Запорізький національний університет відіграє важливу роль у розвитку економіки, державних інституцій та громадянського суспільства, надаючи їм знань, компетентностей та ідей, необхідних для забезпечення економічного, політичного та соціального розвитку і зростання.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗНУ на платформі MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>